

sationerne samt en række offentlige myndigheder og institutioner.

Under nordiske departementsforhandlinger senest i marts 1976 har der været enighed om, at problemerne omkring den fotokopiering o. lign., der finder sted inden for undervisningssektoren og erhvervssektoren, endnu ikke var modne til en løsning gennem ny lovgivning. På nogle områder var der behov for undersøgelser vedrørende kopieringens art og omfang, og for så vidt angår kopieringen inden for undervisningsvæsenet, burde en regulering stilles i bero, indtil der var indvundet erfaringer med den aftaleordning, der i Sverige er indgået mellem udbildningsdepartementet og rettighedshavernes organisationer, og de ordninger af tilsvarende art, som var under forberedelse i de andre lande.

I Danmark gennemførte undervisningsministeriet i 1974 en undersøgelse af omfanget af fotokopieringen i skolerne i 1972-73. På baggrund af undersøgelsen har der gennem længere tid været ført forhandlinger mellem ophavsmændenes organisationer og undervisningsministeriet om indgåelse af en fotokopieringsaftale. Forhandlingerne er endnu ikke afsluttet.

Med hensyn til spørgsmålet om videooptagelser erkendtes det under de nordiske forhandlinger, at der på grund af den store betydning, som undervisningen i fjernsyn har fået i de senere år, var behov for hurtigt at få gennemført ændringer af de gældende regler om adgangen til at foretage indspilninger af radio- og fjernsynsudsendinger til undervisningsbrug.

I overensstemmelse hermed forventes der i Finland og Sverige fremlagt forslag om, at de gældende bestemmelser udvides til også at omfatte billedoptagelser af undervisningsudsendinger i fjernsyn. Spørgsmålet om optagelse af andre fjernsynsudsendinger end undervisningsudsendinger har man fra finsk og svensk side ønsket udskudt til fornyet overvejelse. I Norge vil spørgsmålet blive reguleret ved administrative bestemmelser udfærdiget med hjemmel i en fuldmagtsbestemmelse i loven.

Af undersøgelser foretaget af undervisningsministeriet og Danmarks Radios undervisningsafdeling fremgår, at der inden for undervisningssektoren er en stærk interesse for at kunne optage ikke alene undervisningsudsendinger, men også andre udsendinger i fjernsyn til senere brug i undervisningen. Resultatet af undervisningsministeriets videoundersøgelse 1975-76 er optrykt som bilag 2. Ved lov nr. 419 af 13. juni 1973 er der under undervisningsministeriet oprettet en landscentral for undervisnings-

midler. Efter lovens § 6 har landscentralen bl.a. til opgave at foretage distribution af film, bånd og lignende materialer til skoler og andre undervisningsinstitutioner. En løsning af de rettighedsmæssige problemer i forbindelse med landscentralens virksomhed trænger sig derfor på.

Under udarbejdelsen af lovforslaget har det på baggrund af de synspunkter, der har været fremført fra ophavsmændenes organisationer, været overvejet at udforme forslaget om vederlag for optagelse af andre udsendinger end undervisningsudsendinger som en aftalelicens, ikke som nogen tvangslicens. En aftalelicensordning ville give ophavsmændene og deres organisationer en stærkere stilling over for undervisningssektoren end den foreslåede tvangslicens. Ministeriet for kulturelle anliggender må imidlertid anse det for tvivlsomt, om man på indværende tidspunkt gennem en aftalelicens ville kunne påå en tilstrækkelig hurtig løsning på rettighedsproblemerne inden for undervisningsområdet. Ministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at de forsøgsaftaler, der i årene 1971-73 blev indgået mellem Danmarks Radio og visse ophavsmandsorganisationer om udlevering af båndkopier til ikke-kommercielle humanitære og undervisningsmæssige formål, ikke har ført til nogen varig løsning.

I overensstemmelse hermed er det fremlagte forslag med mindre ændringer baseret på det forslag om tvangslicens, som blev fremlagt af de danske og finske sagkyndige i den nordiske ophavsretskomiteé. Under hensyn til, at der i de øvrige nordiske lande endnu ikke er taget stilling til, hvilke regler der skal gælde for optagelse af almindelige radio- og TV-udsendinger til undervisningsbrug, må en gennemførelse af tvangslicensforslaget betragtes som en midlertidig løsning. Den foreslåede tvangslicensordning bør derfor efter ministeriets opfattelse ikke være til hinder for, at man under det videre revisionsarbejde kan overveje andre løsninger, som måtte skønnes at være praktisk og administrativt gennemførlige.

Med hensyn til spørgsmålet om lovforslagets forenelighed med Bernerkonventionen bemærkes, at dette spørgsmål må vurderes i forhold til bestemmelserne i den i 1971 i Paris reviderede konventionstekst, som - efter at de nordiske overvejelser vedrørende nye retningslinier for revisionen af ophavsretslovgivningen er tilendebragt - forventes tiltrådt af Danmark i foråret 1977. Ministeriet for kulturelle anliggender må - i overensstemmelse med betænkningen fra den nordiske ophavsretskomiteé - være af den opfattelse, at ændringsforslaget til § 17 falder indenfor rammerne af, hvad der